Lietas Nr. A420270414
Lietas arhīva Nr. AA43-0750-16/21

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2016.gada 24.oktobrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja D.Makarova,
tiesneses S.Kanenberga un I.Višķere,

piedaloties pieteicējas SIA "BIK Elektro" pārstāvim zvērinātam advokātam Artim Vidžupam un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicināto iestāžu Vides pārraudzības valsts biroja un Valsts vides dienesta pārstāvim zvērinātam advokātam Jānim Vaitam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA "BIK Elektro" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru SIA "BIK Elektro" tiktu izdoti tehniskie noteikumi koģenerācijas stacijas būvniecībai Beverīnas novadā, Kauguru pagastā, nekustamajā īpašumā /Nosaukums/ (zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs A/), kā arī par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu 1863,40 euro apmērā, sakarā ar SIA "BIK Elektro" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 4.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja SIA "BIK Elektro" 2014.gada 12.februārī vērsās ar iesniegumu Valsts vides dienesta Valmieras reģionālajā vides pārvaldē (turpmāk – vides dienesta pārvalde), lūdzot izdot tehniskos noteikumus koģenerācijas stacijas būvniecībai.

Ar vides dienesta pārvaldes 2014.gada 21.februāra lēmumu Nr.VA14TA0056 (turpmāk – sākotnējais lēmums) atteikts izdot tehniskos noteikumus koģenerācijas stacijas būvniecībai Beverīnas novadā, Kauguru pagastā, nekustamajā īpašumā "/Nosaukums/" (zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs A/) (turpmāk – paredzētā darbība).

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – birojs).

[2] Pieteicējas apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanas rezultātā ar biroja 2014.gada 19.marta lēmumu Nr.9s (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar šādiem argumentiem un apsvērumiem.

[2.1] Lietā ir strīds par to, vai un kā koģenerācijas stacija, kurā plānots ražot elektrību un siltumenerģiju, ir klasificējama atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1620 "Noteikumi par būvju klasifikāciju" (turpmāk – noteikumi Nr.1620) un vai koģenerācijas stacija Beverīnas novadā, Kauguru pagastā, nekustamajā īpašumā "/Nosaukums/" (zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs A/) (turpmāk – strīdus nekustamais īpašums) ir uzskatāma par inženiertehnisko būvi Beverīnas novada teritorijas plānojuma izpratnē un kurai tādējādi būtu izdodami tehniskie noteikumi.

[2.2] Noteikumu Nr.1620 pielikuma 62.punktā ir atsevišķi izdalīta klasifikācija "Katlumāja" (tiek ražots siltums), kas klasifikācijā atrodas sadaļā pie Rūpnieciskās ražošanas ēkām, kas ir viens no ražošanas ēku veidiem. Tātad koģenerācijas stacija ir vairāku savstarpēji saistītu iekārtu un būvju, ēku komplekss, nevis vienkārši inženiertehniska būve, kā to uzskata pieteicēja. Tas savukārt nozīmē, ka koģenerācijas stacija nav uzskatāma par inženierbūvi noteikumu Nr.1620 izpratnē vai inženiertehnisko būvi Beverīnas novada 2012.gada 31.oktobra saistošo noteikumu Nr.12/2012 "Beverīnas novada teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam" Teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumu (turpmāk – apbūves noteikumi) izpratnē, jo tai ir ēku pazīme, proti, tā ir apjumta ēka, ko plānots izmantot rūpnieciskai siltuma un elektrības ražošanai. Līdz ar to koģenerācijas stacija ir uzskatāma par vienu no rūpnieciskās ražošanas ēku veidiem noteikumu Nr.1620 izpratnē.

Ņemot vērā, ka strīdus nekustamais īpašums atrodas savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijā, birojs atzina, ka paredzētā darbība ir pretrunā ar apbūves noteikumiem. Ražošanas ēkas nav pieļaujams būvēt savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijā.

Turklāt, tā kā teritorijas plānošana ir ar vidi saistīta joma, birojs secināja, ka paredzētā darbība neatbilst vides aizsardzības normatīvajam aktam (Beverīnas novada teritorijas plānojumam).

[2.3] Pārsūdzētajā lēmumā arī norādīts, ka Beverīnas novada dome 2013.gada 28.decembrī ir pieņēmusi lēmumu "Par saistošo noteikumu "Lokālplānojums Beverīnas novada Kauguru pagasta Kaugurmuižas teritorijas daļā, nekustamā īpašuma "/Nosaukums/" robežās" apstiprināšanu" (turpmāk – lokālplānojums), kurā ir paredzēta "Ražošanas teritorija". Taču lokālplānojums ir apstrīdēts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā un nav spēkā.

[2.4] Atbilstoši lokālplānojumam strīdus nekustamajā īpašumā kā plānotā rūpnieciskās apbūves teritorijā iespējams izvietot arī tostarp Piesārņojuma likuma 1.pielikumā un Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumu Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" (turpmāk – noteikumi Nr.1082) 1. un 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības (iekārtas).

Ņemot vērā, ka paredzētā darbība ir saistīta ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 2.pielikuma 10.1.apakšpunkta darbību, tas ir, jaunveidojamas rūpnieciskās teritorijas ierīkošanu, Beverīnas novada pašvaldībai bija jāinformē birojs, ka ir uzsākta lokālplānojuma izstrāde, un jālūdz tam pieņemt lēmumu par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu vai nepiemērošanu. Turklāt lokālplānojuma izstrādātajam bija zināms fakts par to, ka pirms lokālplānojuma izstrādes viņam bija jāvēršas birojā.

[2.5] Turklāt, ņemot vērā koģenerācijas stacijas, kuras būvniecībai pieteicēja lūdz izsniegt tehniskos noteikumus, saražoto siltuma daudzumu gadā

(140 000 MWh) un plānoto, bet detalizēti neraksturoto siltuma realizācijas daudzumu gadā (55 000 MWh), iestādes ieskatā, rodas bažas par lietderīgu tās izmantošanu un iespējamo ietekmi uz vidi šai aspektā. Turklāt pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus un birojam nav izdevies iegūt pierādījumus, kas apliecinātu, ka SIA "Siltumenerģijas Serviss" būtu iespējams izmantot pieteicējas piegādāto siltumu tā piegādes vietā, tas ir, strīdus nekustamajā īpašumā.

[2.6] Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka apstākļos, kad jaunas rūpnieciskās teritorijas ierīkošanai savrupmāju dzīvojamās apbūves ieskautā teritorijā ar vairākiem nenovērtētiem vides aspektiem un liela apjoma neskaidrām siltuma izmantošanas iespējām, kā arī situācijā, kad ir apstrīdēts lokālplānojums, kuram savukārt nav piemērots stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, birojs atzina, ka nav iespējams izdot tehniskos noteikumus, jo, pirmkārt, paredzētā darbība neatbilst apbūves noteikumiem, un, otrkārt, paredzētajai darbībai ir nepieciešams sākotnējais izvērtējums. Vienlaikus birojs norādīja, ka konkrētajā lietā nav izšķirošas nozīmes tam, ka pieteicēja ir iesniegusi nepilnīgu informāciju, kā arī apstāklim, ka vides dienesta pārvalde nav pieprasījusi pieteicējai papildu informāciju. Izšķirošas nozīmes nav arī tam, ka birojs šādu informāciju nepieprasa pieteicējai, jo ir cits iepriekš minētais šķērslis, kas liedz minētajām iestādēm izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu – tehniskos noteikumus.

[2.7] Savukārt saistībā ar pieteicējas norādi, ka Kocēnu novada pašvaldības būvvalde pieteicējai ir izsniegusi plānošanas un arhitektūras uzdevumu, pārsūdzētajā lēmumā minēts, ka tas vēl nedod pieteicējai paļāvību, ka tai būs tiesības veikt būvniecību.

[3] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicēja 2014.gada 17.aprīlī vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, cita starpā lūdzot atzīt par prettiesisku pārsūdzēto lēmumu un uzlikt par pienākumu vides dienesta pārvaldei izsniegt pieteicējai tehniskos noteikumus atbilstoši pieteicējas 2014.gada 12.februārī vides dienesta pārvaldei iesniegtajam iesniegumam.

Pieteikumā un pieteicējas papildu paskaidrojumos norādīti šādi argumenti un apsvērumi.

[3.1] Ne pārvalde, ne birojs nav pilnvaroti pārvērtēt plānošanas un arhitektūras uzdevuma izdošanas tiesiskumu un tajā ietvertos plānošanas un arhitektūras uzdevuma izdevējiestādes jau pārbaudītos faktus.

[3.2] Noteikumi Nr.1620 nav attiecināmi ne uz paredzēto darbību un tās izvērtēšanu, ne uz jebkādu būvniecības ieceri vispār, jo šie noteikumi ir izdoti, pamatojoties uz Valsts statistikas likuma 7.1pantu, un šo noteikumu mērķis ir nodrošināt vienotu būvju uzskaiti Latvijas Republikā statistikas vajadzībām. Šo normatīvo aktu jēdzieni un regulējums nav izmantojams un attiecināms uz būvniecības procesu.

[3.3] Lai gan pārsūdzēto lēmumu sastādījis birojs un parakstījis biroja direktors, tajā nav atrodamas norādes uz to, kāds ir biroja tiesiskais statuss un kādas tiesību normas piešķir birojam pilnvaras izdot pārsūdzēto lēmumu.

[3.4] Lokālplānojuma izvērtēšana nav attiecināma un saistāma ar pieteicējas vides dienesta pārvaldē iesniegtā iesnieguma tehnisko noteikumu saņemšanai izvērtēšanu.

[3.5] Ja vides dienesta pārvalde konstatēja nepilnīgu informāciju, tai bija jāpieprasa no pieteicējas papildu informācija, nevis jāpieņem sākotnējais lēmums. Ne sākotnējā lēmumā, ne pārsūdzētajā lēmumā iestādei nebija jāvērtē jautājums par plānotajiem grozījumiem Beverīnas pašvaldības teritorijas plānojumā, bet gan minētais jautājums jāvērtē tikai būvniecības kontekstā. Iestādēm, izdodot pieteicējai nelabvēlīgu administratīvo aktu, bija jāvadās tikai no tās tiesiskās situācijas, kāda attiecībā uz nekustamo īpašumu pastāvēja iesnieguma tehnisko noteikumu saņemšanai un apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanas laikā. Pieņemot lēmumus, bija jāņem vērā apbūves noteikumi, plānošanas un arhitektūras uzdevums un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2013.gada 15.decembra vēstule Nr.15.18-1e/12265.

[3.6] Koģenerācijas stacijā tiks ražota elektroenerģija un siltumenerģija, tādēļ tā ir uzskatāma par inženiertehnisko būvi Beverīnas novada teritorijas plānojuma izpratnē, kas norādīts arī Beverīnas novada pašvaldības 2014.gada 27.janvāra atzinumā Nr.3-9/20.

To, ka paredzētā darbība atbilst Beverīnas novada teritorijas plānojumam, atzīst Kocēnu novada pašvaldības būvvalde, jo tā ir izsniegusi plānošanas un arhitektūras uzdevumu paredzētās darbības realizēšanai. Tieši būvvalde veic apbūves noteikumu izpildes kontroli un uzraudzību, nevis vides dienesta pārvalde vai birojs. Ja paredzētā darbība neatbilstu Beverīnas novada teritorijas plānojumam un apbūves noteikumiem, Kocēnu novada pašvaldības būvvalde nebūtu izsniegusi plānošanas un arhitektūras uzdevumu. Arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir atzinusi paredzētās darbības atbilstību Beverīnas novada teritorijas plānojumam.

[3.7] Sākotnējā lēmumā un pārsūdzētajā lēmumā nav konstatēts neviens vides prasību pārkāpums vai tādi apstākļi, kas varētu ietekmēt vidi, lai atteiktu tehnisko noteikumu izdošanu.

[3.8] Par pamatu sākotnējam lēmumam un pārsūdzētajam lēmumam nevar kalpot arī apgalvojumi par to, ka pieteicējai nav noslēgts līgums ar Valmieras pilsētas pašvaldību par siltumenerģijas piegādi, jo saražotās siltumenerģijas izlietošana ir koģenerācijas stacijas īpašnieka kompetence un siltumenerģijas pārdošana Valmieras pilsētas siltumtīklam ir tikai viens no iespējamajiem variantiem.

[3.9] Paredzētajai darbībai nav jāveic sākotnējais izvērtējums, jo pieteicējas plānotā koģenerācijas stacijas elektriskā jauda ir maksimums 4 MW un siltuma jauda 12-20 MW.

[3.10] Ņemams vērā arī tas, ka līdzīgās situācijās vides dienesta pārvalde ir rīkojusies pretēji un ir izdevusi tehniskos noteikumus, piemēram, tehniskie noteikumi koģenerācijas stacijas būvniecībai Cēsu novadā tika izsniegti SIA "Elektro Rīdzene".

[4] Birojs pirmās instances tiesai sniegtajos rakstveida paskaidrojumos norādījis, ka pieteikumu neatzīst, un lūdz to pilnībā noraidīt šādu iemeslu dēļ.

[4.1] Tas, ka noteikumi Nr.1620 ir izdoti saskaņā ar Valsts statistikas likuma 7.1pantā piešķirto deleģējumu, nenozīmē, ka tie nav piemērojami, lai novērtētu paredzētās darbības atbilstību apbūves noteikumiem. Ja pieņemtu, ka nacionālajai klasifikācijai nav nekādas nozīmes attiecībā uz būvju klasifikāciju, tā būtu atrauta no likuma mērķa, proti, nesniegtu vienotu un saprotamu informāciju par būvēm, jo tai būtu tikai statistiska nozīme.

[4.2] Beverīnas novada teritorijas plānojuma izdevēja – Beverīnas novada dome ir uzskatījusi, ka esošais teritorijas plānojums neparedz koģenerācijas stacijas būvniecību nekustamajā īpašumā, tādēļ izstrādājusi lokālplānojumu, ar kuru groza nekustamā īpašuma lietošanas mērķi. Turklāt 2014.gada 30.aprīlī birojā saņemts Beverīnas novada pašvaldības iesniegums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu vai nepiemērošanu lokālplānojumam. Pašlaik birojā notiek lietas izskatīšana un lēmuma pieņemšanas process.

[4.3] Pieteicējas norādītais piemērs par SIA "Elektro Rīdzene" ir no izskatāmās lietas atšķirīgs gadījums, kas nav salīdzināms. Izskatāmajā lietā strīdus nekustamais īpašums atrodas savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijā, bet SIA "Elektro Rīdzene" gadījumā – daudzdzīvokļu māju teritorijā. Savrupmāju dzīvojamo māju un daudzdzīvokļu māju teritorijās ir atšķirīgi atļautās izmantošanas, tajā skaitā pakārtotās apbūves veidi. Vietējās nozīmes siltumapgādes objektu neparedzēšana mazstāvu vai savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijās ir loģiska. Šādu objektu izbūve ir loģiski paredzama daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijā, jo trīs līdz četru stāvu daudzdzīvokļu māju siltumapgāde parasti tiek realizēta centralizēti, nevis katrā dzīvoklī autonomi. Pieteicējas sniegtais piemērs tikai apliecina atšķirību starp vietējās nozīmes inženiertehniskās apgādes tīkliem vai būvēm un siltumapgādes objektiem, turklāt tādiem, kas nav vietējās nozīmes. Ja savrupmāju teritorijās tiek izbūvēti inženiertehniskās apgādes tīkli vai būves, tiem būtu jākalpo konkrētās teritorijas izmantošanas mērķiem. Ražošanas objektu, kāda ir arī pieteicējas plānotā koģenerācijas stacija, apbūve paredzēta tikai ražošanas apbūves teritorijā.

[4.4] Pastāvot šādu apstākļu kopumam, biroja ieskatā, nav tiesiska pamata pieteicējai izsniegt tās prasītos tehniskos noteikumus.

[5] Vides dienesta pārvalde pirmās instances tiesai iesniegtajos paskaidrojumos norādījusi, ka izvērstu paskaidrojumu šīs administratīvās lietas izskatīšanā nevar sniegt, jo savu viedokli nav mainījusi.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 4.marta spriedumu pieteikums noraidīts.

Spriedums motivēts ar turpmāk minētajiem argumentiem un apsvērumiem.

[6.1] Lai noskaidrotu, vai ir iespējama labvēlīga administratīvā akta izdošana jeb pieteikuma apmierināšana, ir nepieciešams noskaidrot, vai iestājas visi normatīvajos aktos paredzētie priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies (sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta (turpmāk - Augstākā tiesa) 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu), proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Pamats izdot personai labvēlīgu administratīvo aktu ir tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi (sk. Augstākās tiesas 2007.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.SKA-84/2007 9.1.punktu). Turklāt, izvērtējot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa nav saistīta ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Proti, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi (sk. Augstākās tiesas 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu).

[6.2] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējai 2014.gada 11.februārī izsniegts plānošanas un arhitektūras uzdevums Nr.17.7/15 koģenerācijas stacijas strīdus nekustamajā īpašumā projektēšanai (lietas 36.lapa). Minētā plānošanas un arhitektūras uzdevuma 4.1.punktā ietverts nosacījums, ka pieteicējai no vides dienesta pārvaldes jāsaņem tehniskie noteikumi attiecībā uz vides un dabas aizsardzības prasībām.

Plānošanas un arhitektūras uzdevuma izsniegšanas laikā likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta otrā daļa (spēkā līdz 2014.gada 31.decembrim) noteica, ka vides dienesta pārvaldes vadītājs Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izdod tehniskos noteikumus katrai konkrētajai paredzētajai darbībai, ja tai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums.

Lietas izskatīšanas pirmās instances tiesā brīdī likuma "Par ietekmi uz vidi novērtējumu" (redakcijā no 2015.gada 1.janvāra) 10.pants noteica, ka Valsts vides dienestam pieteiktajām paredzētajām darbībām jāveic ietekmes sākotnējais izvērtējums, lai noteiktu, vai attiecīgajām paredzētajām darbībām ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums. Atbilstoši minētā likuma 13.panta otrajai daļai, ja saskaņā ar ietekmes sākotnējā izvērtējuma rezultātiem paredzētajai darbībai ietekmes uz vidi novērtējums nav nepieciešams, Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus attiecībā uz katru konkrēto paredzēto darbību.

Ievērojot minētās tiesību normas, tiesa atzina, ka pieteicēja varēja lūgt vides dienesta pārvaldei izdot tehniskos noteikumus paredzētās koģenerācijas stacijas projektēšanai. Arī laikā, kad lieta tika skatīta pirmās instances tiesā, vides dienesta pārvalde pēc ietekmes sākotnējā izvērtējuma izdeva tehniskos noteikumus paredzētās darbības veikšanai, ja tai nebija nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums.

[6.3] Vienlaikus no minētajām tiesību normām tiesa konstatēja, ka tehniskie noteikumi izdodami tikai tādā gadījumā, ja paredzētajai darbībai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums.

Ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas nepieciešamība konkrētam objektam izriet vai nu tieši no likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.pielikumā uzskaitītajiem objektiem vai arī tā atbilstoši likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 10.pantam var tikt noteikta pēc ietekmes sākotnējā izvērtējuma veikšanas.

Kā tas izriet no likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 8.panta pirmās daļas, 10.panta un arī no 3.2panta pirmās daļas 5.punkta (spēkā lietas izskatīšanas brīdī tiesā), ietekmes sākotnējā izvērtējuma veikšana nepieciešama tādai paredzētajai darbībai, kura var būtiski ietekmēt vidi.

Ievērojot minēto, tiesa secināja, ka vides dienesta pārvaldei ir tiesības paredzētajai darbībai neizdot tehniskos noteikumus, ja tā secina, ka ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums vai ietekmes sākotnējais izvērtējums.

[6.4] No lietas materiāliem tiesa konstatēja, ka pieteicēja paredzētajai darbībai nav veikusi ne ietekmes uz vidi novērtējumu, ne ietekmes sākotnējo izvērtējumu.

[6.5] Kā izriet no pārsūdzētā lēmuma, birojs uzskata, ka paredzētajai darbībai ir nepieciešams ietekmes sākotnējais izvērtējums, jo ir paredzēta jaunas rūpnieciskās teritorijas ierīkošana savrupmāju dzīvojamās apbūves ieskautā teritorijā ar vairākiem nenovērtētiem vides aspektiem un liela apjoma neskaidrām siltuma izmantošanas iespējām (lietas 34.lapa).

Birojs arī norādījis, ka viens no teritorijas plānošanas uzdevumiem ir radīt priekšnoteikumus vides kvalitatīvas un teritorijas racionālas izmantošanas nodrošināšanai un vides risku novēršanai (sk. Satversmes tiesas 2007.gada 8.februāra sprieduma lietā Nr.2006-09-03 11.punktu). Teritorijas plānojumam ir cieša saikne ar vides prasību ievērošanu. Saskaņā ar Vides aizsardzības likuma 1.panta 23.punktu vides normatīvie akti ir tādi normatīvie akti, kas attiecas uz vidi vai palīdz sasniegt valsts vides politikas mērķus – saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti, ilgtspējīgi izmantot dabas resursus un nodrošināt kvalitatīvu dzīves vidi. Viens no ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanas līdzekļiem ir vietējās pašvaldības teritorijas plānojums. Vietējās pašvaldības teritorijas plānojums tiek apstiprināts ar saistošajiem noteikumiem un tādējādi atzīstams par normatīvo aktu, turklāt par tādu normatīvo aktu, kas vienlaikus attiecas arī uz vidi un palīdz sasniegt valsts vides politikas mērķus.

Ievērojot minēto, tiesa atzina par pamatotu biroja norādi, ka nav pieļaujama tehnisko noteikumu izdošana tādai paredzētai darbībai, kas neatbilst teritorijas plānojumam.

[6.6] Vērtējot jautājumu par paredzētās darbības atbilstību teritorijas plānojumam, tiesa konstatēja turpmāk minēto.

Atbilstoši apbūves noteikumiem paredzētā darbība plānota savrupmāju (ģimenes māju) apbūves teritorijā (DzS), kurā atļautā galvenā izmantošana ir savrupmāja (vienģimenes dzīvojamā māja), divģimeņu dzīvojamā māja, dviņu māja, mazstāvu daudzdzīvokļu nams vai rindu mājas un inženiertehniskās apgādes tīkli un būves.

Tiesas ieskatā, inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju ietveršana attiecīgās teritorijas plānojuma pamatā saistīta ar tajā esošo savrupmāju vajadzību nodrošināšanu. Ar inženiertehniskās apgādes tīkliem un būvēm būtu saprotami – cauruļvadi, elektrības transformatori, mobilo sakaru torņi utt. Savukārt koģenerācija atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta otrās daļas 12.punktam ir tehnoloģiskais process, kurā lietderīgai izmantošanai vienlaikus ražo elektroenerģiju un siltumenerģiju. Saskaņā ar pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī spēkā esošā Būvniecības likuma (spēkā līdz 2014.gada 30.septembrim) 1.panta 3.punktu par būvi atzīts būvniecības procesā radies ar zemi saistīts veidojums, kam ir noteikta funkcija. Lietas izskatīšanas tiesā brīdī spēkā esošā Būvniecības likuma (spēkā no 2014.gada 1.oktobra) 1.panta 3.punkts noteic, ka būve ir ķermeniska lieta, kas tapusi cilvēka darbības rezultātā un ir saistīta ar pamatni (zemi vai gultni). Turklāt atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.500) 1.pielikumam katlumājas un elektroenerģijas apgādes ēkas ar siltuma jaudu lielāku par 2 MW

un/vai elektrisko jaudu lielāku par 2 MW ir klasificētas pie ēkām, nevis inženierbūvēm.

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka koģenerācijas stacija atbilstoši spēkā esošajām tiesību normām gan pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas, gan lietas izskatīšanas pirmās instances tiesā brīdī bija un ir uzskatāma par būvi, to grupu vai sistēmu, kurā vienlaikus tiek ražota elektroenerģija un siltumenerģija.

Būves, kuras pamatfunkcija ir ražošana saražoto produktu tālākai pārdošanai, atrašanās savrupmāju apbūves teritorijā nav pieļaujama, ņemot vērā iespējamos riskus, ierobežojumus un citus nosacījumus to ekspluatācijai, kā arī iespējamo ietekmi uz apkārtējo vidi. Uz nepietiekami izvērtēto paredzētās darbības ietekmi uz vidi norādīts arī pārsūdzētajā lēmumā. Šādu būvju atrašanās atbilstoši apbūves noteikumiem ir pieļaujama ražošanas teritorijās (viena no atļautajām izmantošanām tajās – vispārīgās ražošanas uzņēmums) un tehniskās apbūves teritorijās (viena no atļautajām izmantošanām tajās – vispārīgās ražošanas objekti, kas nerada būtisku piesārņojumu).

[6.7] Ievērojot minēto, kā arī to, ka pieteicējas paredzētā darbība plānota vietā, kurā atbilstoši teritorijas plānojumam nav atļauta tās veikšana, tiesa norādīja, ka šādā situācijā nav nozīmes apstāklim, ka pašvaldība pieteicējai izsniegusi plānošanas un arhitektūras uzdevumu, jo pašvaldībai šajā stadijā atšķiras no vides dienesta pārvaldes un no biroja vērtējamo jautājumu fokuss.

Savukārt attiecībā uz Beverīnas novada pašvaldības 2014.gada 27.janvāra atzinumu Nr.3-9/20 "Par būvniecības ieceres atbilstību Beverīnas novada teritorijas plānojumam" tiesa norādīja, ka, lai arī tajā izteiktais apgalvojums ir pieteicējai labvēlīgs, tomēr tiesību normas, uz kurām tas pamatots, norāda uz pretējo. Proti, Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.240) 3.pielikumā "Teritorijas izmantošanas veidu klasifikators" norādītais teritorijas izmantošanas veids "Elektroapgādes uzņēmumu apbūve", kas ir arī koģenerācijas stacija, klasificēts 14.teritorijas izmantošanas veidu grupā – Tehniskās apbūves teritorija. Taču paredzēto darbību pieteicēja plāno veikt savrupmāju apbūves, nevis tehniskās apbūves teritorijā.

[6.8] Turklāt nav pamatota pieteicējas norāde, ka koģenerācijas stacija saistībā ar tās būvniecības ieceri nebūtu klasificējama atbilstoši noteikumiem Nr.1620. Saskaņā ar šo noteikumu 2.punktu būvju klasifikācijas mērķis ir nodrošināt vienotu būvju uzskaiti Latvijas Republikā. Tiesa nesaskatīja iemeslu, kādēļ lai šāda Latvijas Republikā izveidota vienota būvju klasifikācija neattiektos uz būvniecību. Šajā sakarā tiesa arī ņēma vērā, ka būves rodas tieši būvniecības rezultātā.

Tāpat tiesa norādīja, ka jau pieteicējai izsniegtā plānošanas un arhitektūras uzdevuma 1.11.punktā ir ietverta papildu prasība – paskaidrojumu rakstā norādīt būves galveno lietošanas veidu atbilstoši noteikumiem Nr.1620. Minētā prasība nebija pašvaldības izdomāta, bet tā izrietēja no Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumu Nr.112 "Vispārīgie būvnoteikumi" (spēkā līdz 2014.gada 30.septembrim) 89.1.3.apakšpunktā norādītā, proti, tehniskā projekta vispārīgajā daļā ietvert paskaidrojuma rakstu ar būves tehniskajiem rādītājiem un norādi par būves galveno lietošanas veidu (funkciju) atbilstoši būvju klasifikācijai, kā arī ar vides pieejamības risinājumiem.

Vērtējot pieteicējas argumentu, ka noteikumi Nr.1620 ir izdoti pirms apbūves noteikumiem, bet līdz šim neviena iestāde nav norādījusi uz nepieciešamību saskaņot tajos lietoto terminoloģiju, tiesa norādīja, ka Beverīnas novada pašvaldība nav izolēta no pārējās Latvijas Republikas teritorijas, tāpēc arī tās teritorijā esošās būves ir jāspēj klasificēt atbilstoši noteikumiem Nr.1620, kuriem turklāt ir augstāks juridiskais spēks par pašvaldību saistošajiem noteikumiem.

Vienlaikus tiesa norādīja, ka atbilstoši arī šobrīd spēkā esošajiem Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumiem Nr.529 "Ēku būvnoteikumi" būves galvenais lietošanas veids saskaņā ar būvju klasifikāciju, ierosinot būvniecību, norādāms, gan iesniedzot paskaidrojuma rakstu, gan būvniecības iesniegumu. Minētais norādāms, plānojot arī elektroenerģijas ražošanas būves (sk. Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumu Nr.573 "Elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales būvju būvnoteikumi" 11.2., 13.2., 14.1.apakšpunktu un 3.pielikumu).

[6.9] Savukārt, vērtējot pieteicējas argumentu, ka teritorijai, kur plānota pieteicējas paredzētā darbība, ir izstrādāts lokālplānojums, ar kuru paredzēts mainīt funkcionālo zonējumu strīdus nekustamajā īpašumā no savrupmāju apbūves teritorijas (DzS) uz rūpnieciskās apbūves teritoriju (R), tiesa norādīja turpmāk minēto.

No lietas materiāliem izriet, ka lokālplānojums, kopš Valmieras pilsētas pašvaldība 2014.gada 20.janvārī nosūtīja iesniegumu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai par lokālplānojuma darbības apturēšanu, atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likuma 27.pantam nav īstenojams.

2014.gada 28.aprīlī Beverīnas novada pašvaldība nosūtīja birojam iesniegumu par lokālplānojuma izstrādi (lietas 76.lapa). No publiski pieejamās informācijas izriet, ka, izvērtējot minēto iesniegumu, birojs 2014.gada 28.maijā pieņēma lēmumu Nr.33 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu" (sk.http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?download=316). Uz to pirmās instances tiesas sēdē norādīja arī atbildētājas pārstāvis (lietas 193.lapa). Ar šo lēmumu birojs noteica, ka lokālplānojumam ir jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.

No publiski pieejamās informācijas, kā arī no tiesas sēdē iegūtās informācijas izriet, ka līdz lietas izskatīšanas brīdim stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums lokālplānojumam vēl nav ticis veikts. Lietas dalībnieki tiesas sēdē izteica šaubas par lokālplānojuma juridisko spēku un pieļāva, ka tas, iespējams, tiks atcelts (lietas 193., 194. un 196.lapa). Lietā nav ziņu par to, vai lokālplānojums ir atcelts. Vienlaikus, ņemot vērā lietā izskatāmā strīda būtību, kas saistīts ar vides interešu aizsardzību, kopsakarā ar to, ka lokālplānojumam nav veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, tiesa atzina, ka lietas izspriešanai nav izšķirošas ziņas par lokālplānojuma statusu. Tiesas ieskatā, situācijā, kad nekustamajā īpašumā tiek plānota rūpnieciskā apbūve, kuras ietekme uz vidi nav izvērtēta ne no teritorijas plānošanas viedokļa (tā nav veikta lokālplānojumam, savukārt teritorijas plānojums, kam tā veikta, neparedz rūpniecisko apbūvi ar visām no tās izrietošajām sekām), ne arī veikts paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums, nav iespējams konstatēt un atzīt, ka paredzētā darbība vidi būtiski neietekmēs.

[6.10] Tāpat tiesa atzina par pamatotu pārsūdzētajā lēmumā norādīto par vairākiem nenovērtētiem vides aspektiem un liela apjoma neskaidrām siltuma izmantošanas iespējām (lietas 32.-34.lapa), kas liedz izdarīt secinājumus, ka paredzētā darbība vidi būtiski neietekmēs.

Proti, ņemot vērā pieteicējas iesniegumā tehnisko noteikumu saņemšanai norādītos rādītājus (lietas 14.-16.lapa), pārsūdzētajā lēmumā pamatoti atzīts, ka paredzētā darbība ir saistīta ar atkritumu rašanos, piesārņojumu, troksni, kā arī avāriju risku saimnieciskās darbības veikšanas laikā, ņemot vērā, ka strīdus nekustamais īpašums atrodas savrupmāju ieskautā apbūves teritorijā un paredzētā darbība saistīta ar degošu materiālu – koksnes šķeldu ievērojamiem apjomiem, to piegādi un sadedzināšanu. Pieteicējas iesniegumā nav norādīts, kā tā plāno piesārņojumu mazināt.

Tāpat pieteicēja nav sniegusi izskaidrojumu par saražotā siltuma racionālu izmantošanu. Proti, SIA "Siltumenerģijas Serviss", kas ir ar pieteicēju saistīts uzņēmums, ar pieteicēju noslēgusi nodomu protokolu par vēlmi no pieteicējas iepirkt siltumenerģiju līdz 55 000 MWh, taču pieteicēja iesniegumā tehnisko noteikumu saņemšanai norādījusi, ka plāno ražot gandrīz trīs reizes lielāku siltumenerģijas daudzumu – 140 000 MWh. No lietas materiāliem izriet, ka arī tuvumā esošā Valmieras pilsēta neizrāda vēlmi iepirkt siltumenerģiju no pieteicējas. Tāpat pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka arī no lokālplānojuma izrietošā informācija nenorāda uz pamatotiem infrastruktūras risinājumiem, tajā skaitā koģenerācijas stacijas saražotās siltumenerģijas piegādāšanai lietotājiem. Tiesa secināja, ka lietā nav iesniegti tādi pierādījumi, kas ļautu biroja norādītās šaubas par paredzētās darbības ietekmes uz vidi iespējamo būtiskumu atspēkot, kā arī novērstu neskaidros jautājumus par paredzēto darbību.

Arī tiesas sēdē pieteicējas pārstāvji lietā pastāvošās neskaidrības nevarēja kliedēt. Proti, pieteicējas pārstāvis atzina, ka, pieprasot tehnisko noteikumu izdošanu, pieteicējai nebija vēl zināms, kur saražoto enerģiju izmantos (lietas 191.lapa). Pieteicējas pārstāvis atzina, ka pieteicēja bija plānojusi blakus teritorijā attīstīt ražotni, kas izlietotu saražoto siltumenerģiju, bet vēl nebija nolēmusi, kādu tieši (lietas 189. -190. un 191.lapa). Pieteicējas pārstāvis arī atzina, ka šobrīd vēl nemaz nav skaidrs, vai minētajai ražotnei pietiks vietas strīdus nekustamajā īpašumā vai arī tomēr tā būs jānovieto kaut

kur citur un no koģenerācijas stacijas līdz ražotnei jāveido siltumtrase (lietas 191. un 192.lapa). Visus neskaidros jautājumus pieteicēja vēlas izplānot tikai projektēšanas stadijā. Līdz ar to pieteicējas arguments, ka, saņemot nepilnīgu informāciju par paredzēto darbību, iestādēm bija jāpieprasa papildu informācija no pieteicējas, tiesas ieskatā, ir neizprotams, jo neskaidros jautājumus pieteicēja nespēja precizēt vēl pat tiesas sēdē un tieši norādīja, ka šos jautājumus plāno risināt un precizēt tikai pēc tehnisko noteikumu saņemšanas.

Ņemot vērā minēto un pārsūdzētajā lēmumā norādīto, informācijas neesības rezultātā neizvērtēto būtisko jautājumu klāstu (piemēram, saražotās enerģijas izmantošana, iespējamie pieslēgumi siltumtrasēm, to garumi, trokšņa traucējumi, paredzētās darbības, kas saistīta ar degošu materiālu ievērojamiem apjomiem, to piegādi un sadedzināšanu, lokalizācija savrupmāju apbūves teritorijā u.c.), tiesa atzina, ka birojs pamatoti secināja, ka nav iespējams pieteicējai izdot tehniskos noteikumus koģenerācijas stacijas būvniecībai, jo, neesot zināmiem iespējamajiem ar paredzēto darbību saistītajiem risinājumiem, nav iespējams to izvērtēt un norādīt vides prasības, kā arī nav iespējams novērtēt, vai paredzētās darbības ietekme uz vidi būs būtiska un līdz ar to, vai būs nepieciešams veikt padziļinātāku ietekmes uz vidi novērtējumu.

[6.11] Pastāvot šādu apstākļu kopumam, tiesa atzina, ka biroja pieņemtais lēmums ir tiesisks, bet pieteikums ir nepamatots un noraidāms. Proti, konkrētajā situācijā pieteicējai nav tiesību uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tās paredzētajai darbībai bez vismaz ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma tiktu izdoti tehniskie noteikumi.

[6.12] Vērtējot pieteicējas norādi, ka līdzīgā gadījumā tehniskie noteikumi SIA "Elektro Rīdzene" koģenerācijas stacijas būvniecībai tika izdoti (lietas 128.-129.lapa), tiesa atzina, ka atbilstoši iepriekš norādītajam, lai pieteicēja varētu saņemt tehniskos noteikumus, tās paredzētajai darbībai ir jāveic vismaz ietekmes sākotnējais izvērtējums. Līdz ar to, pat ja kādā citā gadījumā tehniskie noteikumi koģenerācijas stacijas būvniecībai ir izdoti, iespējams, neizvērtējot pilnībā paredzētās darbības ietekmi uz vidi, tas nevar būt par pamatu to nepamatotai izdošanai arī citos gadījumos.

Vienlaikus, ņemot vērā lietā pieejamo informāciju par SIA "Elektro Rīdzene" izdotajiem tehniskajiem noteikumiem, tiesa atzina, ka konkrētajā lietā tomēr ir atšķirīgi apstākļi, kas ļauj, tajā skaitā ņemot vērā arī vides tiesību piesardzības principu, iestādei pieņemt atšķirīgu lēmumu. Proti, atbilstoši Cēsu pilsētas teritorijas plānojumam 2005-2017 (ar grozījumiem) (sk. http://www.cesis.lv/uploads/files/Teritorijas%20pl%C4%81nojumi/Cesu%20pilsetas%20teritorijas%20planojums%20_%20konsolidets.pdf) daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās, kāda bija arī SIA "Elektro Rīdzene" paredzētās darbības veikšanas vieta, cita starpā atļauta gan vietējas nozīmes siltumapgādes objektu apbūve, gan vietējas nozīmes inženiertehniskās apgādes objektu apbūve (sk. 14.4.sadaļas 4.punkts). Savukārt pieteicēja paredzēto darbību plāno veikt savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijā, kur nav atļauta vietējās nozīmes siltumapgādes objektu apbūve. Tiesa piekrita birojam, ka vietējās nozīmes siltumapgādes objektu izbūve (un nevis ražošanas objektu izbūve) ir loģiski paredzama daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijā, jo trīs līdz četru stāvu daudzdzīvokļu māju siltumapgāde parasti tiek realizēta centralizēti.

Ņemot vērā jau minētās atšķirības abos paredzēto darbību gadījumos, procesuālās ekonomijas dēļ tiesa neuzskatīja par lietderīgu iegūt papildu informāciju par SIA "Elektro Rīdzene" paredzēto darbību, lai to padziļināti izvērtētu.

Tiesa neuzskatīja par pamatotiem arī pieteicējas tiesas sēdē izteiktos iebildumus, ka SIA "Elektro Rīdzene" paredzētās darbības gadījumā iestāde nebūtu vērtējusi teritorijas plānojumu kontekstā ar plānotās apbūves veidu, kā to darījusi pieteicējas gadījumā, jo SIA "Elektro Rīdzene" izdotajos tehniskajos noteikumos šie apsvērumi neesot minēti. Tiesa norādīja, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma 67.panta septītajai daļai, ja iestāde pilnībā apmierina iesniedzēja prasījumu un citi administratīvā procesa dalībnieki nav izteikuši atšķirīgu viedokli, rakstveidā izdotajā administratīvajā aktā nav nepieciešams iekļaut ziņas par administratīvā procesa dalībnieku viedokļiem un argumentiem, administratīvā akta pamatojumu, kas ietver arī lietderības apsvērumus, kā arī norādes par administratīvā akta apstrīdēšanas vai pārsūdzēšanas vietu un termiņu. Tā kā SIA "Elektro Rīdzene" tika izdoti tehniskie noteikumi, nevis atteikta to izdošana, tiesa norādīja, ka, piemērojot analoģiski minēto tiesību normu, tehniskajos noteikumos nebija nepieciešams iekļaut detalizētu pamatojumu to izdošanas iespējamībai, kā arī norādīt visus aspektus, ko iestāde ņēmusi vērā, izvērtējot, vai tehniskie noteikumi ir izdodami.

[6.13] Papildus minētajam tiesa noraidīja kā nepamatotus pieteicējas iebildumus par biroja darbības tiesiskumu un tā tiesisko statusu. Tiesa norādīja, ka, lai arī Ministru kabineta 2004.gada 6.janvāra noteikumu Nr.4 "Vides pārraudzības valsts biroja nolikums" 1.punktā ir noteikts, ka birojs ir Vides ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, vērā ņemams, ka atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 29.marta noteikumu Nr.233 "Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nolikums" 3.punktam Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir augstākā iestāde ministrijas padotībā esošajām valsts pārvaldes iestādēm, starp kurām noteikumu 23.2.apakšpunktā ir minēts arī birojs.

Līdz ar to nav šaubu par biroja tiesisko statusu un tā darbības tiesiskumu. Vienlaikus biroja kompetencē atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 17.februāra noteikumu Nr.91 "Kārtība, kādā reģionālā vides pārvalde izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums" (turpmāk – noteikumi Nr.91) 24.punktam (redakcijā, kas bija spēkā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī) ir izskatīt apstrīdēšanas iesniegumu par Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes atteikumu izdot tehniskos noteikumus.

[6.14] Savukārt saistībā ar pārējiem pieteicējas argumentiem tiesa norādīja, ka tie nevar ietekmēt tiesas iepriekš izdarītos secinājumus, un, kā atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (sk., piemēram, 1994.gada 19.aprīļa sprieduma lietā „Van de Hurk v The Netherlands" (iesnieguma Nr. 16034/90) 61.punktu). Tiesai ir jāuzklausa visi argumenti, bet nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmumu lietā Nr.10153/82 Austria). Līdz ar to tiesa nesniedza atbildes uz pārējiem no tiesību viedokļa nebūtiskiem argumentiem.

[6.15] Ņemot vērā to, ka tiesa nekonstatēja pārsūdzētā lēmuma prettiesiskumu un pamatu pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanai, tiesa atzina, ka ir noraidāms arī pieteikums daļā par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu 1863,40 euro apmērā.

[7] Par Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, atreferējot pieteikumā norādītos argumentus un apsvērumus, kuru dēļ, pieteicējas ieskatā, pieteicējai ir izdodams labvēlīgs administratīvais akts – tehniskie noteikumi koģenerācijas stacijas būvniecībai. Papildus pieteikumā norādītajam pieteicēja uzsvērusi šādus argumentus.

[7.1] Tiesai bija jāspēj argumentēt to, vai birojs ir tā iestāde, kura ir tiesīga izlemt, vai konkrētā būvniecība ir pieļaujama atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumam. Normatīvajos aktos, kas paredz biroja tiesības un pienākumus, šādas tiesības birojam tieši nav noteiktas. Birojam ir tikai tiesības noteikt izpildāmās prasības paredzētās darbības īstenošanai. Ja pieteicējai šādas prasības tiktu noteiktas un pieteicēja tās neievērotu, tikai tad birojam būtu tiesisks pamats neizsniegt tehniskos noteikumus.

[7.2] Tiesa nav vērtējusi, vai birojam ir deleģētas tiesības vērtēt to, vai apbūves noteikumi atbilst noteikumiem Nr.240.

[7.3] Tiesa atzinusi par pamatotu pārsūdzētajā lēmumā norādīto par vairākiem nenovērtētiem vides aspektiem un liela apjoma neskaidrām siltuma izmantošanas iespējām, kas liedzot izdarīt secinājumu, ka paredzētā darbībā vidi būtiski neietekmēs. Šāds tiesas secinājums liecina par to, ka tiesa nav iedziļinājusies pieteikumā norādītajos normatīvajos aktos.

[7.4] Tāpat tiesa nav ņēmusi vērā, ka ne birojam, ne vides dienesta pārvaldei nav pilnvarojuma vērtēt pašvaldības izdoto plānošanas un arhitektūras

uzdevumu jeb tā tiesiskumu.

[8] Birojs paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norādījis, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pareizs un pamatots, bet apelācijas sūdzība ir noraidāma.

Biroja ieskatā, nepamatots ir pieteicējas arguments, ka birojs nebija tiesīgs izdot pārsūdzēto lēmumu, jo saskaņā ar noteikumu Nr.91 24.punktu un noteikumu Nr.962 15.punktu birojam ir piešķirts deleģējums pieņemt lēmumu saistībā ar vides dienesta pārvaldes lēmuma apstrīdēšanas iesniegumu. Tāpat nav pareizs pieteicējas uzskats, ka vienīgā iestāde, kas vērtē paredzētās darbības atbilstību teritorijas plānojumam, ir pašvaldība, izdodot plānošanas un arhitektūras uzdevumu. Plānošanas un arhitektūras uzdevums ir tikai viens no starplēmumiem, kas tiek izdots līdz galīgam noregulējumam būvatļaujas izsniegšanai. Šāda starplēmuma izdošana nedod tiesības paļauties, ka arī citas iestādes izdos pieteicējai labvēlīgus lēmumus.

[9] Arī Valsts vides dienests paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norādījis, ka uzskata to par nepamatotu un noraidāmu.

[10] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja pieteikumu un apelācijas sūdzību uz tajā norādīto argumentu pamata, savukārt iestāžu pārstāvis pieteikumu un apelācijas sūdzību neatzina, paužot viedokli, ka nav konstatējami priekšnoteikumi pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

Motīvu daļa

[11] Lietā izšķirams jautājums, vai ir tiesisks pamats izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu – tehniskos noteikumus koģenerācijas stacijas būvniecībai strīdus nekustamajā īpašumā.

[12] Pirmās instances tiesa atzina, ka nav iestājušies normatīvajos aktos paredzētie priekšnoteikumi pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanai, tāpēc tiesa pieteikumu atzina par nepamatotu un to noraidīja.

Administratīvā apgabaltiesa, novērtējot pirmās instances tiesas spriedumu kopsakarā ar apelācijas sūdzības argumentiem, atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un ir pareizi tos novērtējusi, rezultātā nonākot pie pareiza, pamatota un tiesiska secinājuma, ka pieteicējai tehniskie noteikumi koģenerācijas stacijas būvniecībai nav izsniedzami. Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā ietvertajai motivācijai (sk. šā sprieduma 6.1.-6.15.punktu) un to neatkārto. Vienlaikus Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēja apelācijas sūdzībā faktiski ir atkārtojusi pieteikumā norādītos argumentus, kurus ir izvērtējusi pirmās instances tiesa un kura ir sniegusi uz tiem detalizētas un ar normatīvajiem aktiem pamatotas atbildes, kurām Administratīvā apgabaltiesa, kā jau tas norādīts, pievienojas. Tas apstāklis, ka pieteicējai ir atšķirīgs lietas faktisko un tiesisko apstākļu novērtējums un ka pieteicēja nepiekrīt tiesas secinājumiem, pretēji pieteicējas viedoklim, nenozīmē, ka tiesa ir nonākusi pie kļūdainiem secinājumiem un nepareiza rezultāta.

[13] Viens no galvenajiem pieteicējas argumentiem izskatāmajā lietā ir tāds, ka ne Valsts vides dienestam, ne birojam nav tiesību vērtēt paredzētās darbības atbilstību teritorijas plānojumam un ar to saistītajiem normatīvajiem aktiem. Minētā jautājuma izvērtēšana esot pašvaldības kompetencē, tāpēc pieteicēja uzskata, ka vides dienesta pārvalde un birojs atteikumu izsniegt tehniskos noteikumus koģenerācijas stacijas būvniecībai strīdus nekustamajā īpašumā nevarēja pamatot ar šīs būvniecības neatbilstību teritorijas plānojumam. Pieteicēja arī uzskata, ka vides dienesta pārvaldei un birojam bija jāņem vērā, ka pašvaldības būvvalde pieteicējai jau bija izsniegusi plānošanas un arhitektūras uzdevumu pieteicējas iecerētās būvniecības īstenošanai.

Sakarā ar šādu pieteicējas argumentu papildus jau pirmās instances tiesas norādītajiem apsvērumiem minams arī tas, ka saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 13.panta otro daļu Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus attiecībā uz katru paredzēto darbību. Tehniskos noteikumus izdod arī citos gadījumos, kas norādīti šā panta ceturtajā daļā minētajos Ministru kabineta noteikumos. Saskaņā ar noteikumu Nr.91 3.punktu (spēkā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas dienā) un arī saskaņā ar šobrīd spēkā esošo Ministru kabineta 2015.gada 27.janvāra noteikumu Nr.30 "Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai" 3.punktu persona, kura gatavojas veikt paredzēto darbību, pirms tās uzsākšanas iesniedz atbilstošu iesniegumu Valsts vides dienestā. Secīgi noteikumu Nr.91 11.punkts (šobrīd spēkā esošo noteikumu 13.punkts) noteic, ka Valsts vides dienests pēc iesnieguma saņemšanas sagatavo un izsniedz iesniedzējam tehniskos noteikumus vai atzinumu, kurā norādīts, ka iesniegumā minētās darbības veikšanai tehniskie noteikumi nav nepieciešami, vai pamatotu atteikumu.

No minētajām tiesību normām redzams, ka iesniegums par tehnisko noteikumu izsniegšanu paredzētās darbības veikšanai ir piekritīgs Valsts vides dienestam un tieši šai iestādei likumdevējs ir noteicis kompetenci izsniegt tehniskos noteikumus vai arī pamatotu atteikumu šādu noteikumu izsniegšanai.

Vienlaikus likumdevējs noteikumu Nr.91 24.punktā (šobrīd spēkā esošo noteikumu 28. un 29.punktā) ir paredzējis, ka Valsts vides dienesta atteikumu izsniegt tehniskos noteikumus var apstrīdēt birojā, savukārt biroja lēmumu var pārsūdzēt tiesā. Tātad atbilstoši šai tiesību normai tieši birojs ir kompetents pārskatīt Valsts vides dienesta atteikumu izsniegt tehniskos noteikumus un tieši biroja galīgais lēmums ir pārsūdzams administratīvajā tiesā.

Arī saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23.novembra noteikumu Nr.962 "Valsts vides dienesta nolikums" 15.punktu dienesta amatpersonu izdotos administratīvos aktus un faktisko rīcību, izņemot šo noteikumu 16. un 16.1punktā minētos gadījumus, var apstrīdēt birojā, savukārt biroja lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu vai faktisko rīcību var pārsūdzēt tiesā. Tātad arī šī tiesību norma apliecina biroja kompetenci pieņemt lēmumus saistībā ar tehnisko noteikumu izsniegšanu.

Turklāt, lai Valsts vides dienests un birojs varētu pieņemt lēmumu par tehnisko noteikumu izsniegšanu, ir neapšaubāmi, ka dienestam un birojam ir jāvērtē arī paredzētās darbības pieļaujamība, tostarp atbilstība teritorijas plānojumam, jo teritorijas plānošanas jautājumi nav skatāmi atrauti no vides aizsardzības prasībām, tā kā teritorijas plānošana ir viens no valsts vides politikas mērķu sasniegšanas līdzekļiem un tās uzdevumus ir radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes un teritorijas racionālas izmantošanas nodrošināšanai, kā arī vides risku novēršanai. Tādējādi, pretēji pieteicējas viedoklim, teritorijas plānojums nav uzskatāms tikai par būvniecību regulējošo normatīvo aktu, bet arī par vides aizsardzības normatīvo aktu, kas tostarp nosaka arī vides aizsardzības prasības, kuru izpilde tiek pakļauta kontrolei no vides aizsardzības institūciju puses. To ir atzinusi arī Satversmes tiesa (sk., piemēram, Satversmes tiesas 2007.gada 8.februāra sprieduma lietā Nr.2006-09-03 11.punktu).

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa nepiekrīt pieteicējas viedoklim, ka Valsts vides dienests un birojs nebija tiesīgi atteikt izdot pieteicējai tehniskos noteikumus koģenerācijas stacijas būvniecībai strīdus nekustamajā īpašumā tā iemesla dēļ, ka pašvaldības būvvalde pieteicējai izsniegusi plānošanas un arhitektūras uzdevumu. Pretēji pieteicējas viedoklim, pašvaldība jeb tās būvvalde nav vienīgā iestāde, kas vērtē paredzētās darbības atbilstību teritorijas plānojumam. Ir pamatots biroja viedoklis, ka plānošanas un arhitektūras uzdevums ir tikai viens no starplēmumiem, kas tiek izdots konkrētās ieceres īstenošanai. Ja Valsts vides dienests konstatē konkrētās ieceres (paredzētās darbības) neatbilstību normatīvajiem aktiem, tostarp teritorijas plānošanas dokumentiem, dienestam ir pienākums atteikt izsniegt tehniskos noteikumus, kā to paredz jau pieminētais noteikumu Nr.91 11.punkts (šobrīd spēkā esošo noteikumu 13.punkts) un kā to pareizi ir norādījis arī birojs.

[14] Rezumējot minēto, ir atzīstama par kļūdainu pieteicējas nostāja, apšaubot dienesta un biroja kompetenci pieņemt lēmumus saistībā ar atteikumu izsniegt tehniskos noteikumos, ja tiek konstatēti normatīvajos aktos noteiktie apstākļi konkrētās paredzētās darbības nepieļaujamībai.

[15] Vienlaikus Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pārsūdzētais lēmums jeb atteikums izsniegt tehniskos noteikumus paredzētās darbības īstenošanai ir pamatots ne vien ar paredzētās darbības neatbilstību teritorijas plānojumam, bet arī ar nepieciešamību veikt paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu.

Šobrīd spēkā esošā likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 12.panta trešās daļas 1.punkts noteic, ka Valsts vides dienests pieņem lēmumu par atteikumu veikt sākotnējo izvērtējumu, ja paredzētā darbība ir aizliegta ar normatīvajiem aktiem, izņemot, ja paredzētā darbība neatbilst vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam vai lokālplānojumam.

Tātad atbilstoši šobrīd spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam sākotnējais izvērtējums ir veicams arī tad, ja paredzētā darbība ir pretrunā ar teritorijas plānojumu.

Vienlaikus šobrīd spēkā esošā likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 13.panta otrā daļa noteic, ja saskaņā ar sākotnējā izvērtējuma rezultātiem paredzētajai darbībai ietekmes novērtējums nav nepieciešams, Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus attiecībā uz katru konkrēto paredzēto darbību. Tehniskos noteikumus izdod arī citos gadījumos, kas norādīti šā panta ceturtajā daļā minētajos Ministru kabineta noteikumos.

No minētās normas izriet, ka tehniskie noteikumi tiek izdoti, ja pēc sākotnējā izvērtējuma veikšanas tiek atzīts, ka paredzētajai darbībai nav nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu. Tā kā pieteicēja nav veikusi paredzētās darbības sākotnējo izvērtējumu, tad nav zināms, vai paredzētajai darbībai ir nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu. Tikai tad, ja sākotnējā izvērtējuma rezultātā tiktu atzīts, ka ietekmes uz vidi novērtējums nav nepieciešams, rastos tiesisks pamats tehnisko noteikumu izsniegšanai (ja netiktu konstatēti citi tiesiski šķēršļi).

Tādējādi, ievērojot arī šobrīd pastāvošo tiesisko regulējumu, nav konstatējami priekšnoteikumi pieteicējai labvēlīgā administratīvā akta izdošanai. Uz pretējo nav norādījusi arī pieteicēja.

Turklāt, no pieteicējas pārstāvja Administratīvās apgabaltiesas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka pieteicēja, iebilstot pret iestāžu atteikumu izsniegt tehniskos noteikumus koģenerācijas stacijas būvniecībai strīdus nekustamajā īpašumā, faktiski iebilst pret normatīvajos aktos noteikto tiesisko kārtību, kādā izsniedzami tehniskie noteikumi. Pieteicēja uzskata, ka iestāde varēja tai izsniegt tehniskos noteikumus un tajos paredzēt, ka, piemēram, pieteicējai ir nepieciešams veikt paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu, nevis ar šāda novērtējuma veikšanas nepieciešamību pamatot tehnisko noteikumu izsniegšanas atteikumu.

Sakarā ar šādu apgalvojumu Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka tas apstāklis, ka pieteicēja nepiekrīt valstī noteiktajai tiesiskajai kārtībai un uzskata to par sev neērtu un apgrūtinošu, pretēji pieteicējas viedoklim, nedod pamatu atkāpties no šīs tiesiskās kārtības, it īpaši ievērojot, ka izskatāmajā gadījumā nav konstatējama kādas lietā piemērojamās tiesību normas neatbilstība augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Arī pieteicēja uz to nav norādījusi.

Līdz ar to pieteicējas argumenti par normatīvo aktu nepareizību un nepiemērotību konkrētās situācijas risināšanai nepelna ievērību.

[16] Papildus minētajam Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pārsūdzētajā lēmumā un pirmās instances tiesas spriedumā ir vērtēts arī jautājums par lokālplānojuma izstrādi strīdus nekustamajam īpašumam, lai tādējādi mainītu funkcionālo zonējumu strīdus nekustamajā īpašumā. Pārbaudot pašvaldības mājas lapu, Administratīvā apgabaltiesa nekonstatē, ka uz lietas izskatīšanas brīdi apelācijas instances tiesā attiecīgais lokālplānojums būtu spēkā. Arī pieteicēja uz to nav norādījusi. Tādējādi arī lokālplānojuma izstrādes jautājums nevar būt par pamatu pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

[17] Pastāvot šādu apstākļu kopumam, kā arī pievienojoties pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt SIA "BIK Elektro" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru SIA "BIK Elektro" tiktu izdoti tehniskie noteikumi koģenerācijas stacijas būvniecībai Beverīnas novadā, Kauguru pagastā, nekustamajā īpašumā "/Nosaukums/" (zemes vienības kadastra apzīmējums /numurs A/), kā arī par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu 1863,40 euro apmērā

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(personiskais paraksts)	D.Makarova
Tiesneses	(personiskais paraksts)	S.Kanenberga
	(personiskais paraksts)	I.Višķere